

Repetitie Ademhalen

door Peter Westenberg

Zondag 17 februari 2017. Ik val binnen in een kerkdienst van de gemeente Maranatha, die gegeven wordt in de voorzaal van het Cultureel Centrum Suriname op de Kwattaweg in Paramaribo.

Van ver hoorde ik de bulderende preek. Twee mannen op een podium, voor een zaal met meisjes, jongens, vrouwen en mannen. De dienst is in het Engels en wordt zin voor zin vertaald naar het Nederlands. De Engelstalige zware stem is luid en krachtig. Het Nederlands volgt functioneel op lager volume, en nestelt zich tussen de eindes en beginnen van de Engelse zinnen. De frontale opzet suggereert dat het de hogere machten zijn die hier aan het woord zijn.

De inhoud van de preek: de vrouw moet haar dienstbaarheid aan god tonen door gehoorzaam te zijn aan haar man. De man op zijn beurt dient god door te zorgen voor zijn kroost en vrouw. *“Zoals Jezus voor zijn gemeenschap zorgt, zorgt de man voor zijn familie.”* Voor de predikant, en voor leden van de kerkgemeenschap is dat misschien een waarheid die hier nog eens bevestigd wordt, maar voor mij kan dit soort patriarchale indoctrinatie echt niet door de beugel.

Er zijn gelukkig ook andere stemmen. Op het moment van de preek vindt op hetzelfde terrein een repetitie plaats van het theaterstuk ‘Ademhalen’. Het stuk gaat over de moeilijke positie van vrouwen in de Surinaams / Hindoestaanse gemeenschap. Het werd geschreven door Karin Lachmising en wordt geregisseerd door Alida Neslo.

Drie vrouwen komen elkaar tegen op de wachtbank in een ziekenhuis. Ze wachten op informatie over een verwante vrouw die op sterven ligt in een ruimte achter hen. Heeft ze geprobeerd zichzelf te doden? De vrouwen spreken over hoe het zover heeft kunnen komen. Ze zoeken een culturele verklaring. Hoe je als opgroeiend Hindoestaans meisje plots geconfronteerd wordt met de strenge scheiding tussen mannen en vrouwen. En dat je de daarbij behorende traditionele maatschappelijke rollenverdeling maar hebt te accepteren. Hoe schokkend de onderdanigheid van de vrouw aan de man

verwerkt is in de huwelijksceremonie. Het zware leven van de oudere generatie vrouwen, de veelvoorkomende zelfdodingen die daarmee gepaard gaan. Waar eindigt dat ? Hoe kom je uit die negatieve spiraal ? Hoe moet dat verder ?

Ik zit achter in de repetitiezaal, en zie voor me: Vier jonge actrices die vol inzet de geëngageerde tekst oefenen, dansen, zingen, samen een situatie opbouwen. Voor hen: de regisseuse, die aandachtig luistert, kijkt en hier en daar een aanwijzing geeft. Ruim een uur hoor ik uitsluitend stemmen van vrouwen, die spreken over levenservaringen die buiten het theater niet vanzelfsprekend bespreekbaar zijn.

‘Ademhalen’ mengt talen. Sommige liedjes zijn in het Sarnami en het Nederlands wordt besproeid met Sranantongo. En ook al is het Nederlands de taal die door iedereen op het podium gesproken wordt, ze wordt niet gebracht als een homogene taal. Ze verbindt omdat er ruimte is voor diversiteit en alternatief. Omdat ze ruimte laat voor individuele verwoordingen.

Meerdere mantra’s brengen meerstemmigheid binnen. De vrouwen vermengen hun stemmen tot één vocale expressie. Eén vrouw zingt, neuriet. Een andere vrouw praat daar overheen. Ik versta niet alles, maar dat is juist fijn. Een dans pauzeert het gesprek. Met ritmische, beheerste klassiek Indische Bharata Natyam bewegingen creëert een danseres een moment van vervoering. Dat schept belangrijke ruimte voor reflectie, het geeft de toeschouwer een moment om de indrukken te verwerken, om de tekst te koppelen aan haar of zijn eigen belevingswereld. Even diep inademen en rustig uitademen.

Groter kan het contrast niet zijn met de donderpreek die 100 meter verderop plaatsvindt. De preekspraak is éénstemmig. Massief en ondoordringbaar. Eéntalig. Monotoon. Eénrichting. Ze commandeert, instrueert. Ze duldt geen debat, discussie of uitwisseling.

De gelijktijdigheid van deze twee momenten onderstreept voor mij de urgentie, noodzakelijkheid en relevantie van ‘Ademhalen’. Het stuk zet aan tot spreken. Spreken laat ventileren, het laat toe ervaringen te delen. Spreken is ook een begin van actie, het mobiliseert en zet aan tot bewustwording, tot verandering. Het stuk legt de maatschappij aan een artistiek

beademingsapparaat en geeft de nodige zuurstof om moeilijke zaken naar voren te brengen en bespreekbaar te maken.

Voorstelling Ademhalen, Cultureel Centrum Suriname, 18-03-2017

Met: Ilham Ahmadali, Razia Barsatie, Afiba Becker, Evita Issa en Kavita Ramphal

Meer informatie:

<http://www.dbsuriname.com/dbsuriname/index.php/eerste-voorstelling-ademhalen-op-8-maart-in-nickerie/>

Bron:

ROUTES-ROUTINES.CONSTANTVZW.ORG

Repetitie Ademhalen – Routes and routines

Repetitie Ademhalen By peter on Mar 07, 2017 in audio, Implemented...

Peter Westenber

<http://constantvzw.org/site/-Routes-Routines,5-.html?lang=en>

- By *peter*
- on *Mar 07, 2017*
- in *audio, Implemented imagination, Meta language, Suriname*